

فراتر از تاکتیک و بیومکانیک

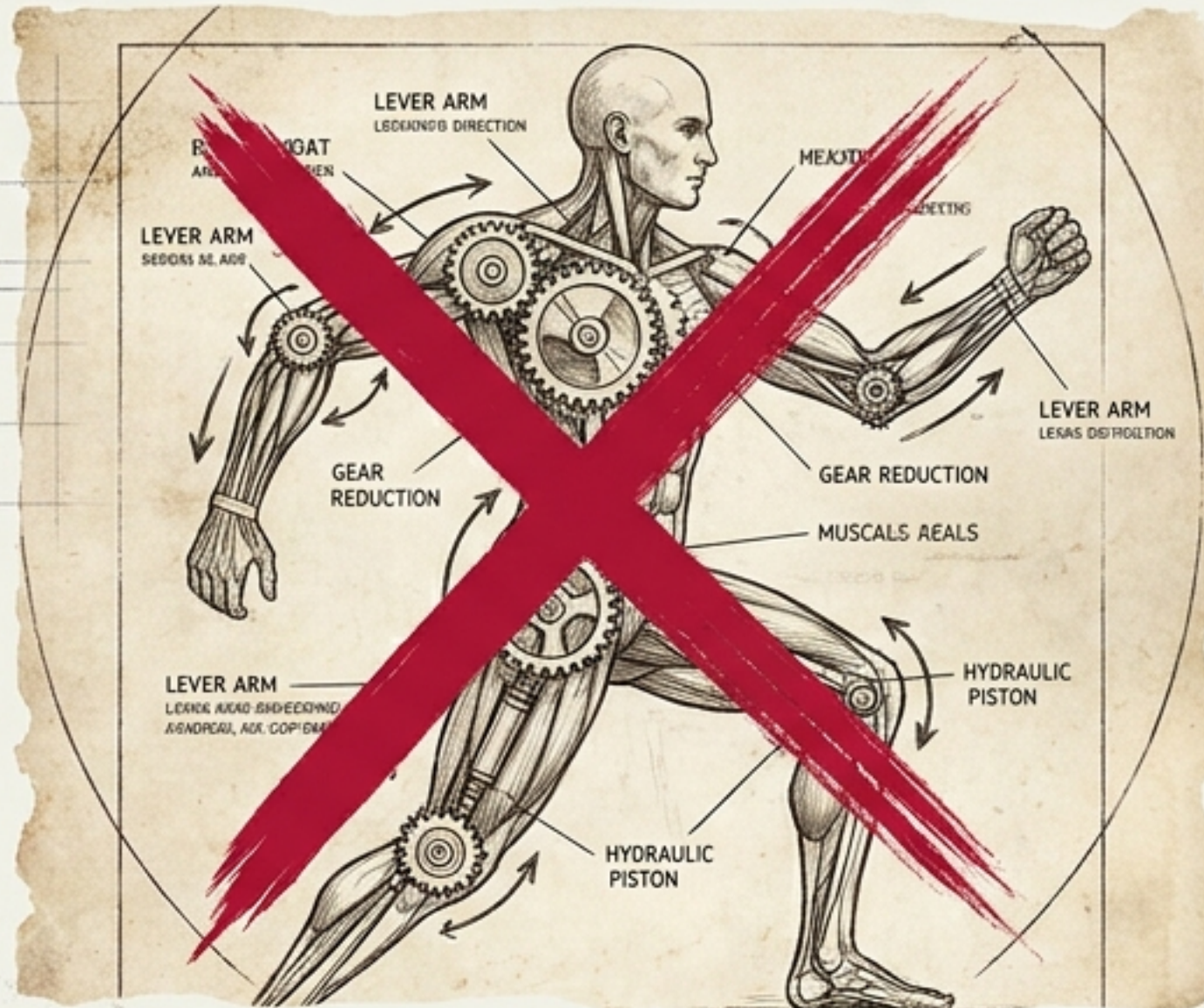
جامعه‌شناسی مربی‌گری ورزش

چهره پنهان قدرت، نمایش و
و ارتباطات در زمین بازی

بر اساس کتاب رابین آل. جونز، پل پوتراک، کریس کاشیون و لارس تور رانگلن

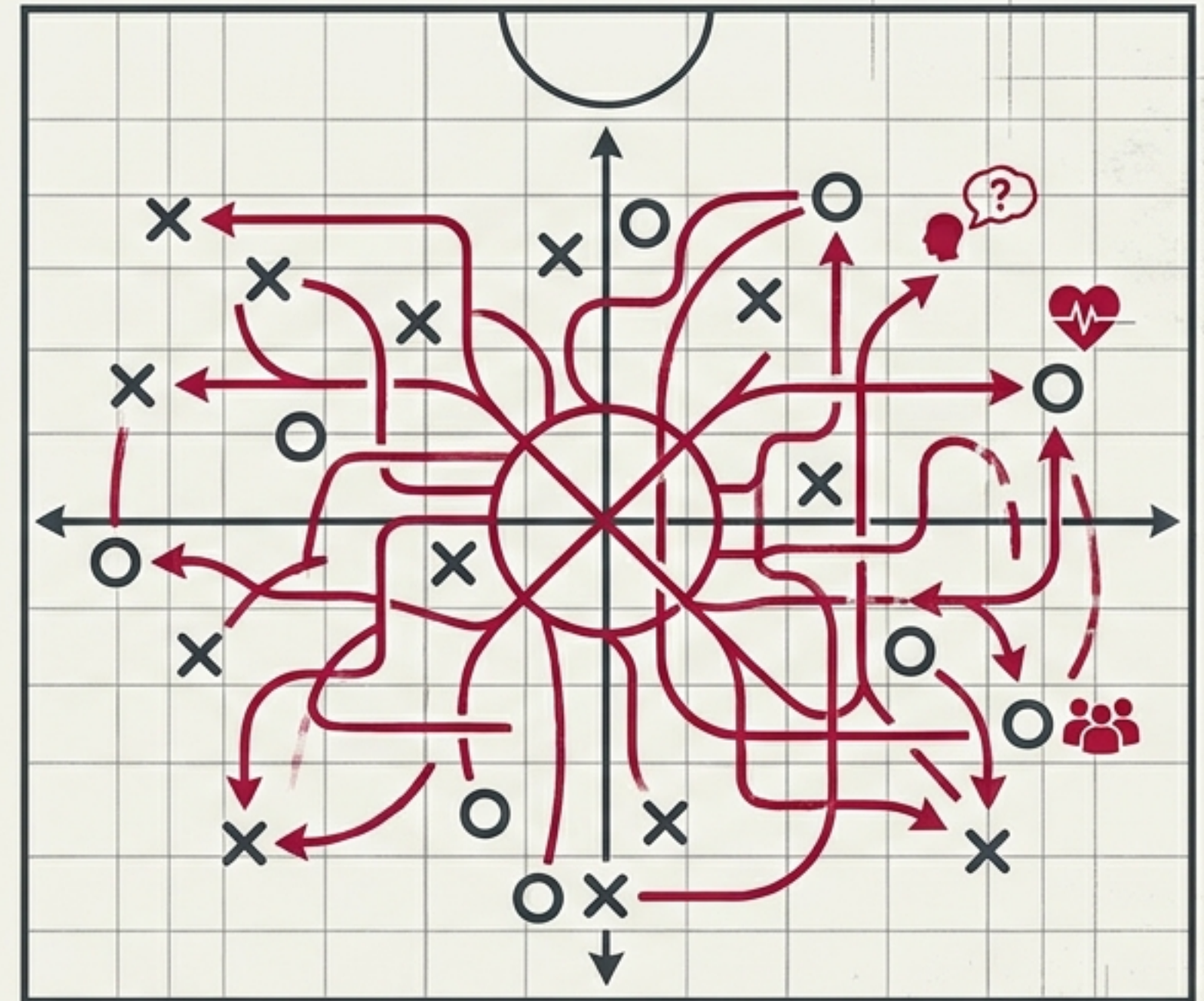

توهم ماشین مکانیکی

ورزشکار ماشین نیست

نگاه سنتی و تقلیل‌گرایانه، مربی‌گری را صرفاً انتقال داده‌های بیومکانیکی می‌داند.

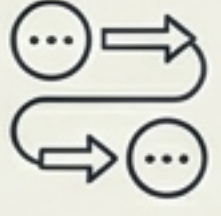
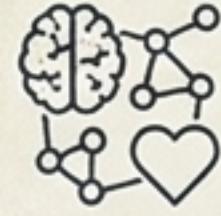

خلأ اجتماعی

این دیدگاه فراموش می‌کند که مربی‌گری شامل انسان‌هایی با انگیزه‌ها، ترس‌ها و هنجارهای پیچیده است.

مربی‌گری یک فعالیت اجتماعی است و در قلب آن یک تعامل پیچیده و ذاتاً اجتماعی قرار دارد.

تغییر زاویه دید: از فیزیک تا جامعه‌شناسی

نگاه مکانیکی	نگاه جامعه‌شناختی
 تمرکز بر خروجی و عملکرد فیزیکی	 تمرکز بر فرآیند، روابط و محیط اجتماعی
 ورزشکار به عنوان سوژه منفعل و دریافت‌کننده	 ورزشکار به عنوان عامل انسانی با قدرت مقاومت
 رابطه خطی (مربی دستور می‌دهد، بازیکن اجرا می‌کند)	 قدرت به عنوان یک شبکه تعاملی و دوطرفه
 شایستگی‌های فنی و علمی محض	 شایستگی‌های اجتماعی و مدیریت احساسات

جعبه ابزار فکری ما

برای فهم پیچیدگی‌های مربی‌گری، نیازمند «لنزهای مفهومی» هستیم.

پیر بورديو

اروینگ گافمن

لنز خُرد. تمرکز بر مدیریت
تعامل، نمایش و حفظ آبرو
در رختکن و کنار زمین.

آنتونی گیدنز

میشل فوکو

لنز کلان. تمرکز بر شبکه‌های
پنهان قدرت، گفتمان و
انضباط در ساختار ورزش.

لنز اول: گافمن و رویکرد نمایشی

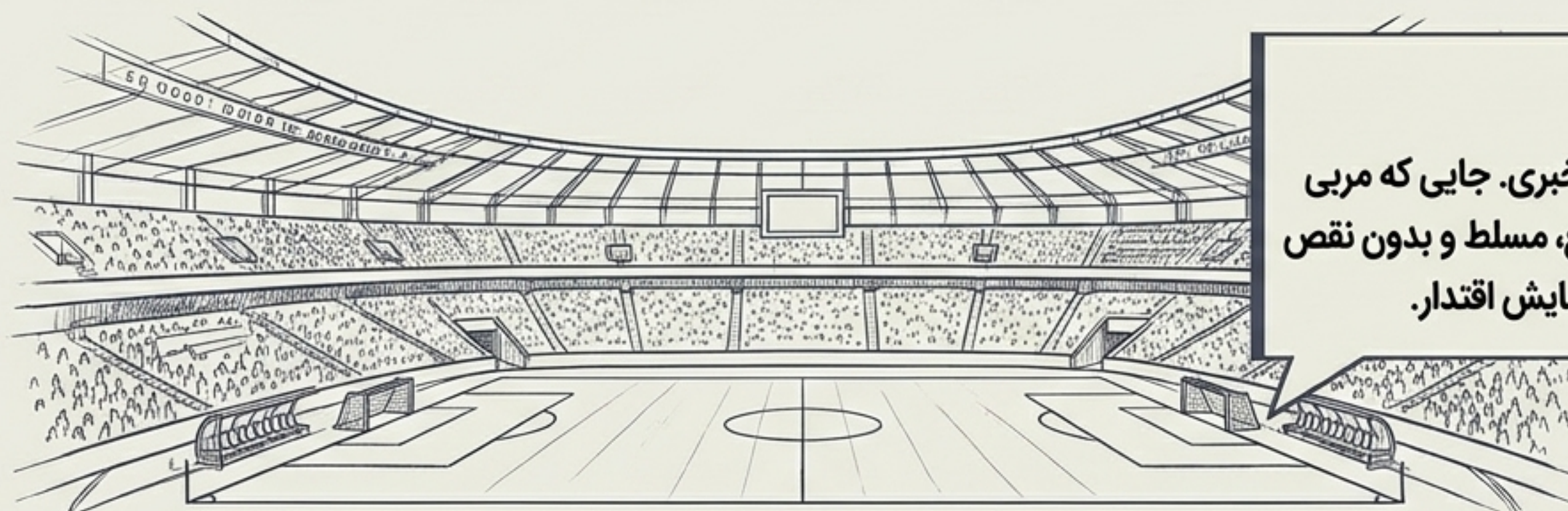
جهان مربی‌گری یک «صحنه نمایش» است.
بر اساس نظریه خُرد گافمن، مربی بودن صرفاً
داشتن دانش نیست، بلکه ایفای نقش است.

مدیریت تأثیرگذاری

مربی‌ان دائماً در حال کنترل و دستکاری تصاویری
هستند که بازیکنان، مدیران و رسانه‌ها از آن‌ها
می‌بینند تا اتوریته و اقتدار خود را حفظ کنند.

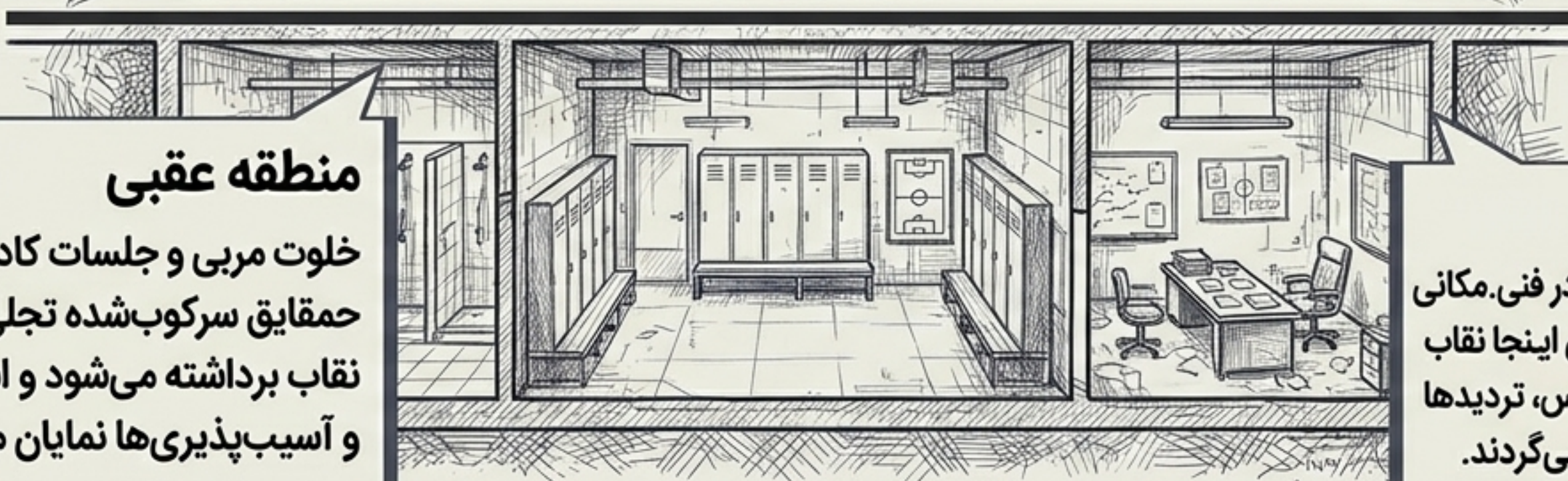

جغرافیای نمایش: جلوی صحنه در برابر منطقه عقبی

جلوی صحنه

زمین بازی و کنفرانس خبری. جایی که مربی با اعتماد به نفس، قاطع، مسلط و بدون نقص ظاهر می‌شود. قلمرو نمایش اقتدار.

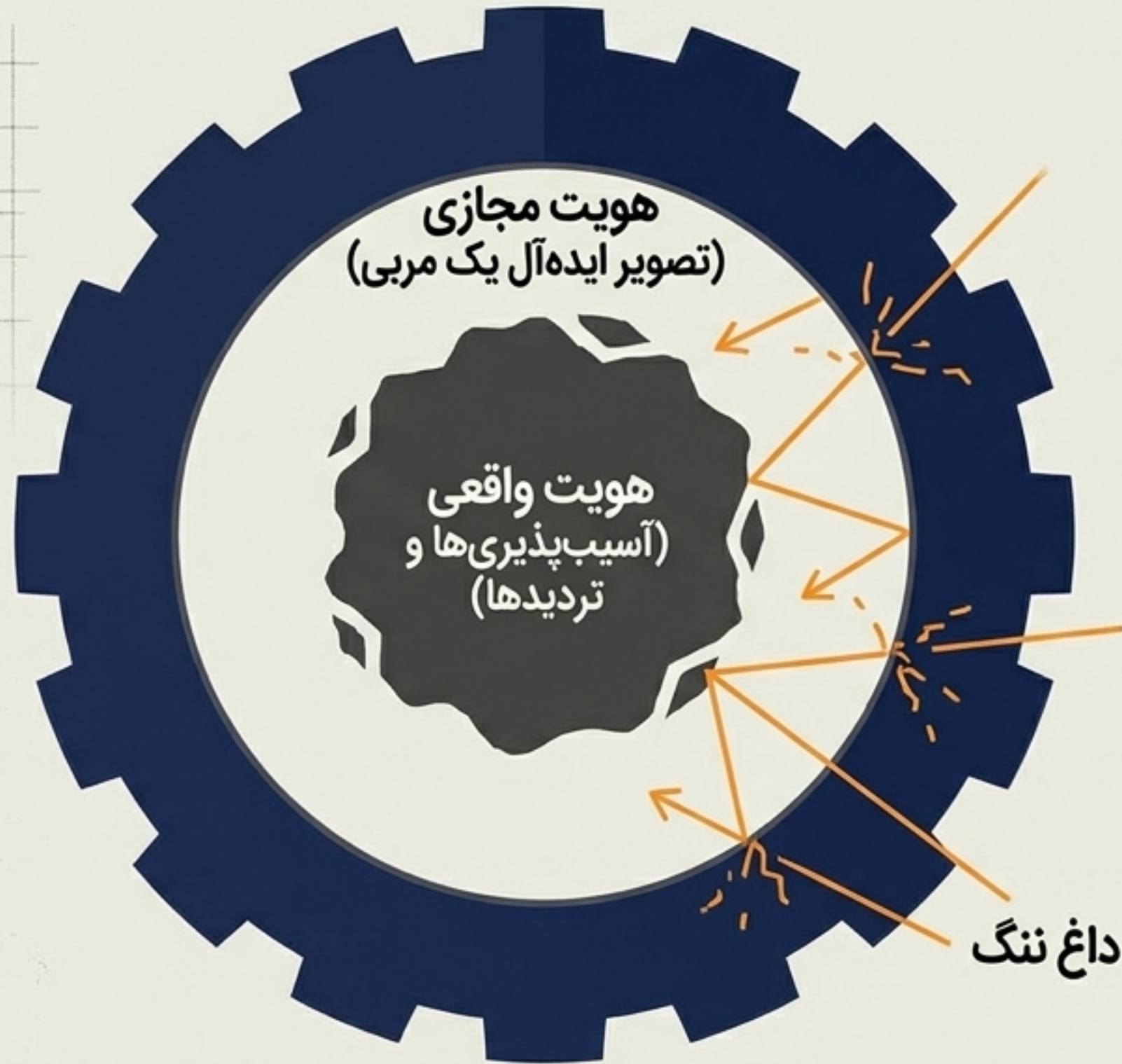
منطقه عقبی

خلوت مربی و جلسات کادر فنی. مکانی که حمایق سرکوب‌شده تجلی می‌یابند. اینجا نقاب برداشته می‌شود و استرس، تردیدها و آسیب‌پذیری‌ها نمایان می‌گردند.

منطقه عقبی

خلوت مربی و جلسات کادر فنی. مکانی حقایق سرکوب‌شده تجلی اینجا نقاب برداشته می‌شود و استرس، تردیدها آسیب‌پذیری‌ها نمایان می‌گردند.

پنهان کاری استراتژیک: مدیریت داغ ننگ

هیچ مربی ای همه چیز را نمی داند. اما بر اساس قواعد تعامل، عدم قطعیت و ضعف ها به عنوان داغ ننگ تلقی می شوند.

پوشاندن (Covering):

مربیان دائماً در حال تلاش برای پنهان کردن شکاف بین هویت واقعی و هویت مجازی خود هستند.

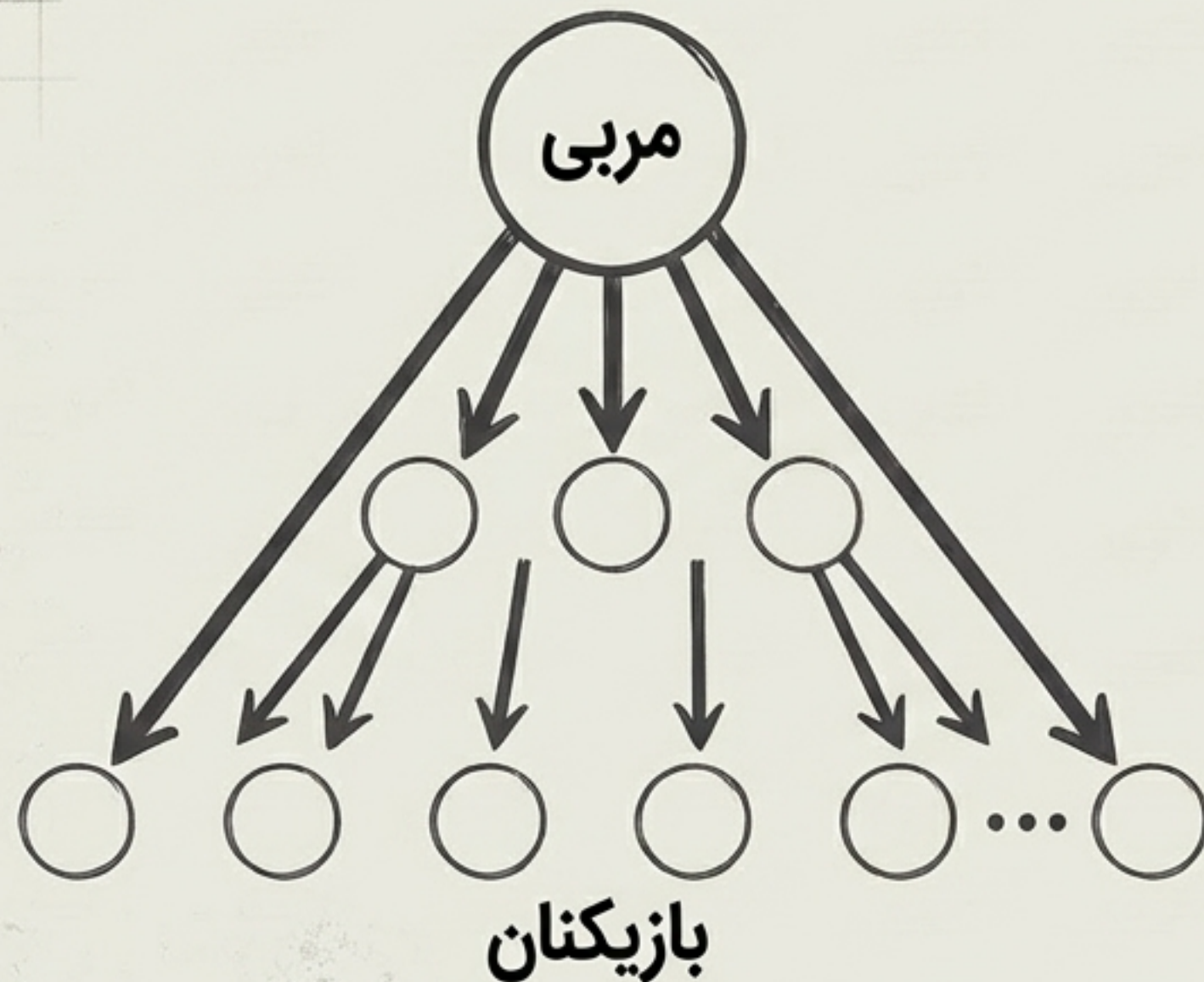
بهای روانی:

این کار مداوم برای حفظ چهره، مربی گری را به فعالیتی به شدت فرساینده و پنهان کارانه تبدیل می کند.

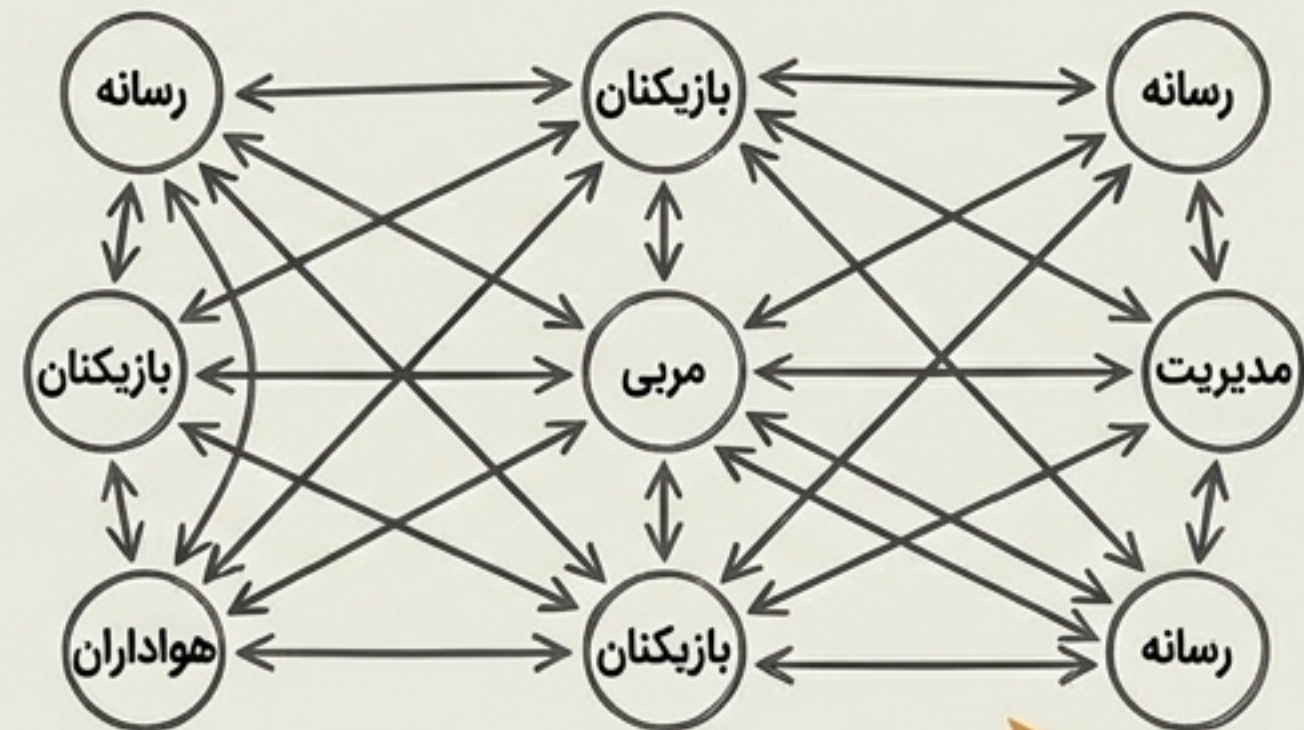
لنز دوم: فوکو و کالبدشکافی قدرت

قدرت یک شیء یا دارایی نیست که مربی آن را «در دست» داشته باشد و بر بازیکنان اعمال کند.

نگاه سنتی: هرم قدرت

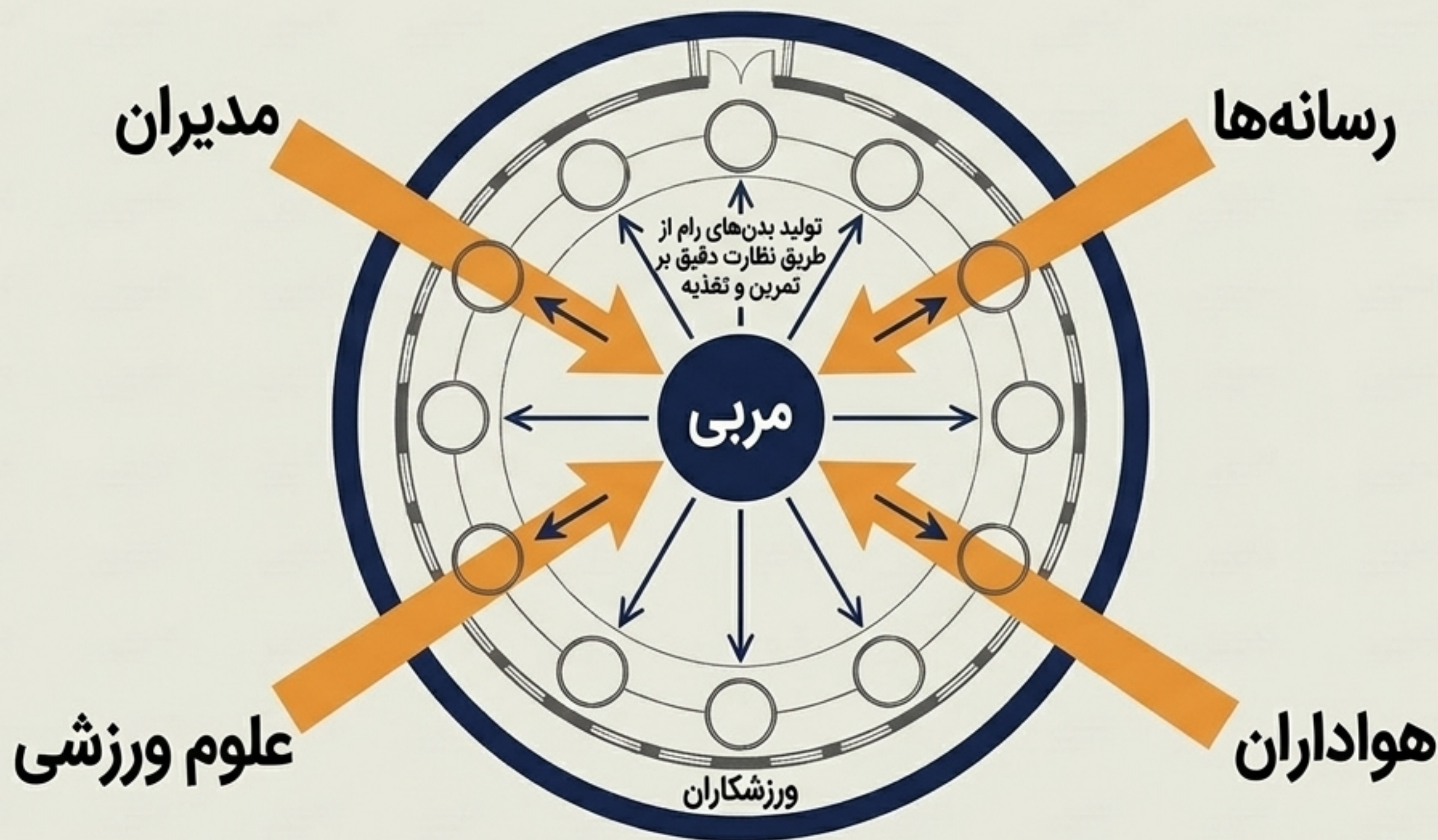
نگاه فوکو: شبکه قدرت رابطه‌ای

قدرت رابطه‌ای:

قدرت شبکه‌ای مویرگی است که از همه سو جریان دارد. مربیان تنها مجریان قدرت نیستند، بلکه خود نیز در این شبکه گرفتارند و توسط نهادها هدایت می‌شوند.

سراسر بین ورزشی: نظارت همه جانبه

مربی هم زندانبان است و هم زندانی ساختار ورزش. او تحت نظارت بی رحمانه مدیران و انتظارات عمومی قرار دارد.

گفتمان و تولید «حقیقت» در تمرین

چرا برخی روش‌های تمرینی بدون پرسش پذیرفته می‌شوند؟

حقایق گفتمانی

فوکو نشان می‌دهد که علم ورزش و برنامه‌های آموزشی، گفتمان‌هایی هستند که به برخی اعمال مشروعیت می‌بخشند و سایر روش‌ها را حاشیه‌نشین یا غیرعلمی تلقی می‌کنند. مربیان اغلب بدون تفکر انتقادی، پیرو این حقایق ساخته‌شده می‌شوند.

ایده‌های متنوع
و خلاقانه

علوم ورزشی

هنجارهای نهادی

دکترین مشروع و حقیقت قطعی

مقاومت: روی دیگر سکه قدرت

هر جا قدرت هست، مقاومت
نیز هست.

ورزشکاران ماشین‌های بی‌اراده نیستند. آن‌ها
در برابر قدرت مربی مقاومت می‌کنند از طریق:

- شوخی‌های پنهان و طعنه
- کم‌کاری استراتژیک در تمرین
- چانه‌زنی و مذاکره برای تغییر تاکتیک

مربی‌گری فرآیند مداوم مذاکره است،
نه دیکتاتوری محض.

سنتز نهایی: تلاقی نمایش و قدرت

بازتاب در عمل: تولد مربی آگاه

رهایی از افسانه «مربی همه چیزدان»

مربی سنتی

مربی آگاه (The Reflective)

تأمل انتقادی

مربیانی که درک می‌کنند در حال اجرای یک «نقش» هستند، فشار روانی کمتری تحمل می‌کنند.

پذیرش مذاکره

آگاهی از ماهیت رابطه‌ای قدرت، مربی را از اعمال زور کورکورانه به سمت ایجاد محیط‌های یادگیری تعاملی‌تر سوق می‌دهد.

پیامدهای عملی برای آینده ورزش

آموزش مربیان

تغییر در دوره‌های تربیت مربی.
عبور از مرزهای صرفاً بیومکانیک
یکی و ادغام جامعه‌شناسی در
سیلابس‌های رسمی آموزش.

سلامت روان

درک بهتر فشار روانی فرساینده
بر مربیان. پذیرش اینکه
مدیریت مداوم «داغ ننگ» و
«**آداب**ر» و حفظ چهره نیاز به
پشتیبانی روانی دارد.

پویایی تیمی

تعامل سازنده‌تر با ورزشکاران.
شناخت و رسمیت بخشیدن به
مقاومت بازیکنان به سه عنوان
بخشی طبیعی از پویایی قدرت،
نه یک شورش شخصی.

پایان بندی

” مربی گری ورزش، در قلب آن، یک
فعالیت پیچیده، مبهم و ذاتا
مبهم و ذاتا اجتماعی است.“

برای درک عمیق تر نظریات بوردیو، گیدنز، لومان و
دیگران در بافت ورزش، مطالعه کتاب «جاشناسی
«مربی گری ورزش» پیشنهاد می شود.

